

Full diocesà

1 de gener del 2017

p4 i p5 –Balanç de l'estada dels refugiats

p6 i p7 –Centenari dels Pastorets de Folch i Torres

El sermó de la Muntanya, de Romanov

Benaurats els qui posen Pau

Avui, 1 de gener del 2017, se celebra la Jornada Mundial de la Pau, que fou instituida fa cinquanta anys per Pau VI, i la solemnitat de la Mare de Déu. Destaquem algun fragment del missatge del Sant Pare per a aquesta jornada:

«La construcció de la pau mitjançant la no-violència activa és un element necessari i coherent del continu esforç de l'Església per limitar l'ús de la força per mitjà de les normes morals, a través de la seva participació en les institucions internacionals i gràcies també a l'aportació competent de tants cristians en l'elaboració de normatives a tots els nivells. Jesús mateix ens ofereix un "manual" d'aquesta estratègia de construcció de la pau en l'així anomenat Sermó de la Muntanya. Les vuit benaurances (cf. Mt 5,3-10) tracen el perfil de la persona que podem definir benaurada, bona i autèntica. Felços els humils –diu Jesús–, els compassius, els qui treballen per la pau, i els nets de cor, els qui tenen fam i set de ser justos.

»Aquest és també un programa i un desafiament per als líders polítics i religiosos, per als responsables de les institucions internacionals i els dirigents de les empreses i dels mitjans de comunicació de tot el món: aplicar les benaurances en l'acompliment de les seves pròpies responsabilitats.»

«Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava»

Solemnitat de la Mare de Déu

Lectura del llibre dels Nombres

En aquells dies, el Senyor digué a Moisès: «Digues a Aharon i als seus fills: Beneïu el poble d'Israel amb aquestes paraules: "Que el Senyor et beneeixi i et guardi, que el Senyor et faci veure la claror de la seva mirada i s'apiadi de tu; que el Senyor giri cap a tu la mirada i et doni la pau." Així interposaran el meu nom a favor del poble d'Israel, i jo el beneiré.» (6,22-27)

Salm responsorial

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi.
(Salm 66)

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia

Germans, quan el temps arribà a la seva plenitud, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, per rescatar els qui vivien sota la Llei, perquè obtinguéssim ja la condició de fills. I la prova que som fills de Déu és que l'Esperit del seu Fill que ell ha enviat crida en els nostres cors: «Abbà, Pare!» Per tant, ja no ets esclau, sinó fill; i si ets fill, també ets hereu, per gràcia de Déu.
(4,4-7)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, els pastors anaren a Bet-Lèhem i trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora. Havent-ho vist amb els propis ulls, van contar el que els havien dit d'aquell infant, i tothom qui ho sentia es meravellava del que deien els pastors. Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava. Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pel que havien vist i sentit; tot van trobar-ho com els ho havien anunciat. Passats vuit dies, quan hagueren de circumcidar-lo; li posaren el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare.
(2,16-21)

Festes mòbils de l'any 2017

- Dimecres de Cendra - 1 de març
- Diumenge de Rams - 9 d'abril
- Divendres Sant - 14 d'abril
- Pasqua de Resurrecció - 16 d'abril
- Pasqua de Pentecosta - 4 de juny
- La Santíssima Trinitat - 11 de juny
- Corpus Christi - 18 de juny
- Sagrat Cor de Jesús - 23 de juny
- L'Immaculat Cor de Maria - 24 de juny
- Crist Rei - 27 de novembre
- Primer Diumenge d'Advent - 3 de desembre
- La Sagrada Família - 31 de desembre

«Déu envià el seu Fill,
nascut d'una dona,
nascut sota la Llei,
per rescatar els qui
vivien sota la Llei,
perquè obtinguéssim
ja la condició de fills»

Jesús i el pessebre

Jean Hakolimana, prev.

Aquests dies el pessebre capta l'atenció de molts, creients i no tan creients. El Fill de Déu nascut en una menjadora d'animals ens ensenya fins on Déu assumeix la nostra condició humana. Tanmateix, hi descobrim una acció simbòlica molt carregada teològicament. El menjador d'animals, el bou i l'ase que la tradició hi va afegir, es fan ressò de la profecia d'Isaïes: «Un bou coneix el seu propietari, i un ase, l'estable del seu amo, però a mi, Israel no em coneix, el meu poble m'ignora» (Is 1,3). Els evangelis completen aquest ensenyament amb el primer anunci fet als pastors. Considerats dins la societat jueva com a gent poc honorada i inclinada al vici, són els únics desperts per a rebre el primer anunci de la Bona Nova.

Amb aquest gest, Déu posa un paradigma per a l'anunci de l'Evangelí. A nosaltres, sovint, en la nostra tasca evangelitzadora, els prejudicis ens acovardeixen, donant per descomptat en quins cors pot o no arrelar l'Evangelí. Perdem de vista la meta de l'evangelització: que tots els pobles vegin la salvació del nostre Déu (salm). Per això el papa Francesc ens convida a «sortir a l'encontre, buscar els llunyans i arribar a les cruïlles dels camins per invitar els exclosos» (EG, 24). Aquesta dinàmica no s'alimenta tann sols d'embranchada, sino també d'una sana paciència. Tal com continua meditant el mateix Papa, l'evangelitzador «té cura del blat i no s'amoïna per la cugula... Troba la manera que la Paraula s'encarni en una situació concreta i doni fruits de vida nova, encara que aparentment siguin imperfectes o inacabats» (EG, 24).

La imatge

Jesús, fill de Maria, no és un personatge de llegenda, sinó que, arrelat en la història d'un poble concret ple de particularismes, com la circumcisió, predicà la igualtat de tots els homes, fills del mateix Pare, no des d'un concepte abstracte d'humanitat, sinó amb una visió personalitzadora de salvació i de pau.

La circumcisió de Jesús (1433). Retaula de Verdú. Jaume Ferrer II. Museu Episcopal de Vic

Lit. hores: Setmana II

2 dilluns

—Sant Basili el Gran, bisbe (c.329-†379)
—Sant Gregori Nazianzè, bisbe i doctor (c.329-†c.390)
1 Joan 2,22-28 / Salm 97 / Joan 1,19-28

3 dimarts

—El Santíssim Nom de Jesús
—Santa Genoveva, verge (ss.III-IV)
—Sant Daniel màrtir (†168)
1 Joan 2,29-3,6 / Salm 97 / Joan 1,29-34

4 dimecres

—Santa Àngela de Foligno (†1309)
—Sant Rigobert, bisbe (†749)
—Sant Eugeni, màrtir
1 Joan 3,7-10 / Salm 97 / Joan 1,35-42

5 dijous

—Sant Telèsfor (†136)
—Sant Simeó, monjo (ss.IV-V)
—Santa Emiliana, verge (s.VI)
1 Joan 3,11-21 / Salm 99 / Joan 1,43-51

6 divendres

—Epifania del Senyor. Sants Gaspar, Melcior i Baltasar
Isaïes 60,1-6 / Salm 71 / Efesis 3,2-3a.5-6 / Mateu 2,1-12

7 dissabte

—Sant Ramon de Penyafort, prevere (1175-1275)
1 Joan 3,22-4-6 / Salm 2 / Mateu 4,12-17.23-25

8 diumenge

—El Baptisme del Senyor / Cicle A
—Sant Severí, laic (c.410-†482)
—Isaïes 42,1-4.6-7 / Salm 28 / Fets 10,34-38 / Mateu 3,13-17

Tres mesos de l'estada de 81 refugiats al nostre bisbat

Joan Vera

Antic hospital de les Germanetes dels Pobres, a Manresa

«Acollida de persones refugiades a Vic: balanç dels tres mesos d'estada a la ciutat». Amb aquest títol l'Ajuntament de Vic, Dianova i el Seminari de Vic van organitzar una jornada informativa al Seminari vigatà el dimecres 14 de desembre.

Dianova, una entitat social d'àmbit estatal que treballa en programes de protecció internacional i ajuda humanitària, és la responsable d'acompanyar el procés d'acolliment i integració de les vuitanta-una persones refugiades que han arribat a la diòcesi de Vic. Quaranta-una viuen al Seminari de Vic i quaranta a l'antiga casa de les Germanetes dels Pobres, avui gestionada per la Fundació Germà Tomàs Canet de part de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu a Manresa.

Dianova rep una subvenció del Ministeri de Treball i Seguretat Social de l'Estat per a realitzar l'itinerari en tres fases: sis mesos d'acolliment, sis

mesos d'incorporació a la societat i sis mesos d'autonomia. En la jornada va explicar que, en el cas de Vic, de les 41 persones refugiades, 23 són dones i 28 homes, que hi ha 12 infants en edat escolar i 2 nadons; 6 famílies representen 28 persones del programa. Són de 14 nacionalitats diferents. El 90% estan empadronats i el 100% dels infants estan escolaritzats en diverses escoles de Vic o en escoles bressol. El 100% tenen la targeta sanitària, 25 es troben vinculades al Consorci per a la Normalització Lingüística d'Osona i alguns ja estan enregistrats al Servei d'Ocupació de Catalunya per a iniciar un procés de recerca de treball.

Durant l'acte es va posar en evidència la manca de col·laboració i deixadesa de l'Estat espanyol, que és el qui té les competències plenes en aquest assumpte, i que la mateixa Generalitat s'assabenta de l'arribada de persones refugiades amb vint-i-quatre hores d'antelació, fet que no permet de pre-

parar la seva arribada degudament. Tot just ara hi ha 500 persones en tot l'Estat acollides en el programa de protecció internacional de les 16.000 a què es va comprometre el govern inicialment durant els pròxims dos anys.

Estan distribuïts entre Vic i Manresa des de setembre

Per a fer tot aquest treball hi ha un equip de tretze professionals, que inclou un psicòleg, un advocat, mestres, integradors i educadors socials entre altres. Amb les persones refugiades es fa una intensa tasca entorn de l'aprenentatge de la llengua, treballant les habilitats socials i el coneixement de l'entorn. Els primers dies es fan els tràmits bàsics, com l'adquisició de la targeta sanitària, l'empadronament, etc., i tot seguit es comença a fer un itinerari individualitzat per a cada persona i família. Un cop passats aquests primers sis mesos, es treballa perquè la persona trobi feina, un habitatge i adquireixi plena autonomia.

Des de l'inici, les entitats d'Església – Seminari de Vic, Fundació Germà Tomàs Canet, Sant Joan de Déu Serveis Socials Manresa i Càritas– treballen conjuntament facilitant l'acolliment i aportant espais i recursos. Alhora Càritas participa en el Comitè Operatiu d'Acollida als refugiats que impulsa i coordina la Generalitat de Catalunya.

També demanen el compliment dels acords internacionals signats per l'Estat i el reconeixement i protecció de les persones sol·licitants d'asil, així com la concreció de vies legals efectives d'accés al territori i, de fons, fan seves les reflexions del papa Francesc en el Missatge per a la Jornada Mundial del Migrant i el Refugiat d'aquest any:

«És important mirar els immigrants no solament en funció de la seva condició de regularitat o irregularitat, sinó sobretot com a persones que, tutelades en la seva dignitat, poden contribuir al benestar i progrés del tothom. No podem reduir les migracions a la seva dimensió política i normativa, a les implicacions econòmiques i a la mera presència de cultures diferents en el mateix territori. Aquests aspectes són complementaris de la defensa i promoció de la persona humana, de la cultura del trobament entre pobles i de la unitat, en què l'Evangeli de la Misericòrdia inspira i anima itineraris que renovin i transformin tota la humanitat...»

Premi a l'Hospitalitat de l'Anoia

Redacció

El passat diumenge dia 20 de Novembre es va celebrar l'entrega dels premis Ciutat d'Igualada a l'Ateneu Igualadí, en el que l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la Comarca de l'Anoia va rebre el premi Mossèn Còdol al compromís social i cívic el qual està organitzat per l'Ajuntament d'Igualada a través de l'Institut Municipal de Cultura i la Fundació Sant Crist d'Igualada.

El premi el va recollir la Delegada Comarcal de l'Anoia, Montserrat Rabell juntament amb la junta comarcal i diferents persones que han col·laborat al llarg d'aquests 50 anys de l'Hospitalitat. L'objectiu del premi és promoure i reconèixer la feina realitzada de l'entitat al municipi i arreu de la comarca.

Des de l'Hospitalitat de l'Anoia agrair a l'Ajuntament i a la Fundació del Sant Crist d'Igualada el reconeixement i el premi atorgat a l'entitat.

Els pastorets de Calaf

Centenari dels Pastorets de Josep Maria Folch i Torres

Redacció

Els Pastorets són un dels més genuïns exponents de la cultura popular al nostre país. Aquestes representacions tan tradicionals als pobles i ciutats de Catalunya han excedit l'àmbit religiós primer, i espectacle després, per a esdevenir moltes vegades senyes d'identitat del lloc on es representen. També han estat històricament una escola de teatre on han debutat molts dels actors i actrius del nostre país.

Els antecedents

Els Pastorets tenen el seu origen en les representacions medievals que se celebraven a l'interior de les esglésies el dia de Nadal, sobretot de la Missa de Matines que més tard esdevindria la Missa del Gall. Per a trobar els primers textos de Pastorets ens hem de situar en el segle XVIII, tot i que en català ja coneixem un text del segle XVII d'origen rossellonès: «Relació dramàtica de la Nativitat del Fill de Déu». A Catalunya durant el segle XVIII tenim notícies diverses de representacions de Pastorets.

Els Pastorets editats a Catalunya més antics que es conserven són «Los pastorcillos en Belén o sea el Nacimiento de Jesucristo», impresos a Igualada l'any 1844, tot i que existeix un text anterior, «Els Pastorets», d'Ignasi Plana, editat a Barcelona en 1799, però del qual desconeixem el contingut. Sí que tenim, en canvi, el text «La infància de Jesucrist o els Pastorets en Betlehem», de Joan Piquet, imprès en

1871. Malgrat la popularitat de les representacions de Pastorets, serà a partir del text de Mn. Miquel Saurina, editat l'any 1887, que aquestes representacions es fan presents arreu del territori català a través de la xarxa de centres catòlics existents.

L'autor

Josep Maria Folch i Torres (Barcelona, 1880-1950) és un dels autors més llegits de la literatura catalana de la primera meitat del segle XX. Escriptor prolífic, va conrear la novel·la, la poesia i el teatre, i també va col·laborar en nombroses publicacions. Immers en els cercles catalanistes, va especialitzar-se en la literatura infantil i juvenil. Va ser, de 1910 a 1938, l'ànima del setmanari per a la mainada «En Patufet». Per als joves, va fundar la col·lecció de novel·les «Biblioteca Gentil» (1924). Amb molt d'èxit, va estrenar diverses peces teatrals, com ara «Els Pastorets» (1916), «La xinel·la preciosa» (1918) o «La Ventafocs» (1920).

Petita història

A les acaballes de 1916, la Junta d'Espectacles del Coliseu Pompeia de Barcelona, propietat dels pares caputxins, va encarregar a Josep Maria Folch i Torres d'escriure uns Pastorets més moderns. L'èxit de l'estrena de «Els Pastorets o l'adveniment de l'infant Jesús», pel Nadal d'aquell any, va ser total. Fins a 1935, l'obra es va representar gairebé cada any.

La guerra civil va representar una pausa dolorosa per a aquestes representacions, perquè en els primers temps es van veure proscrius per la seva essència religiosa i un cop acabat el conflicte van patir la prohibició de la llengua catalana. A partir de 1946, per fortuna, l'original català va tornar als escenaris. D'aleshores ençà, ha estat present en tots els Nadals dels catalans.

Fites

Des de l'estrena en 1916, amb direcció escènica d'Ermengol Goula i Francesc Llano, i la reestrena en 1918, sota la batuta d'Enric Giménez, els Pastorets de Josep Maria Folch i Torres es van estendre arreu del país. Molts actors hi han fet les primeres armes: Josep Maria Pou, Joan Font, Lluís Homar, Lloïl Bertran, Toni Albà, etc. Entre els muntatges professionals contemporanis destaquen els dirigits per Esteve Polls, Pau Garsaball, Maria Aurèlia Capmany, Frederic Roda i Ester Nadal. Versionada de mil i una maneres, Quim Monzó en va confegir una adaptació molt lliure per a TV3 (1984).

Ressò

Els Pastorets de Josep Maria Folch i Torres s'han convertit en la manifestació escènica més popular i viva del calendari festiu actual. Des de la represa de 1946, es representen per Nadal en més de setanta pobles i ciutats de Catalunya i Andorra. En la preparació i l'escenificació de l'obra hi intervenen, en un gran esforç col·lectiu, milers de persones d'orígens i edats diversos. Escola de formació en les arts escèniques, molts professionals hi han participat en algun moment o altre de la seva trajectòria. Al seu torn, són desenes de milers els espectadors que, any rere any, en gaudeixen i s'hi emocionen.

On es fan?

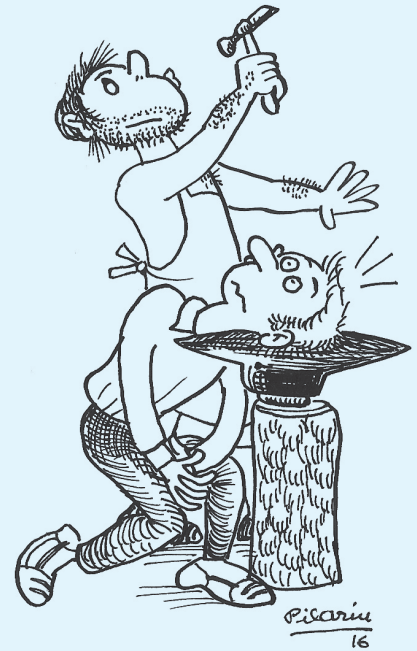
Als nostres bisbats els trobem a Cervera, Berga, l'Atmella de Merola, Igualada, Calaf, Balsareny, Manresa, Súria, Navarcles, Sant Vicenç de Castellet, Santpedor, Cardona, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Quirze de Besora i Ripoll. Més informació a: www.pastoretsdecatalunya.cat

La Dita

«Tenir les orelles a cal Ferrer»

Sebastià Codina, prev.

D'abans, a les ferreries, amb les fornals enceses i els cops de mall a l'enclusa, hi havia una fressa de mil dimonis. Els qui treballaven enmig d'un soroll tan estrident es veien obligats a cridar fort per entendre's una mica. Jesús parlava d'escoltar la Paraula de Déu i fer-ne cabal. I comentava festivament: «Qui tingui orelles que les faci servir...»

D'orelles en parlen els adagis. Els agressius «escalfen les orelles» o «treuen la son de les orelles». Quan un no vol escoltar «fa un vent que no se sent res». També és agradable escoltar els qui «ens afalaguen» i ens fan la gara-gara o fem el sord quan algú «ens canta les quaranta». L'Escriptura diu: «Tant de bo que escoltéssiu la veu de Déu i no enduríssiu els vostres cors.»

La bona notícia de la família

Romà Casanova, bisbe de Vic

Comencem l'any nou posant la mirada en la família. La joia del temps de Nadal neix pel do que Déu ha fet del seu Fill, nascut de la verge Maria, a la humanitat, estimada del Senyor. L'Església ens proposa de mirar la sagrada Família com a model de les nostres famílies en l'obertura a Déu i a la seva voluntat, en la fidelitat a l'amor mutu. En Maria i Josep la donació i l'amor propis es fan presents en un cas únic i irrepetible: el misteri del Verb etern de Déu fet home en el si d'una família humana.

La família és una bona notícia. En el cor de tota persona hi ha el desig de la família. I no hi haurà mai cap poder d'aquest món que pugui arrencar del cor de la persona aquest desig, inscrit en el cor de l'home i de la dona pel Creador mateix. L'Església, que té com a missió portar a tots els homes la Bona Nova, no pot pas deixar d'anunciar la bona notícia de la família. Si callés en aquest anunci trairia la seva missió. La família humana, fonamentada en l'amor de l'home i la dona, és un dels llocs on l'Església ha de ser present, tant en l'anunci com en l'acompanyament, tant en les joies com en les tristeses de les famílies dels nostres pobles i ciutats.

«L'alegria de l'amor que es viu en les famílies és també el goig de l'Església» (Francesc, AL, 1). Hi ha una reciprocitat entre família i Església. De fet, quan la transmissió de la fe s'ha afeblit en el si de les famílies és quan ha aparegut la crisi de la mateixa Església. Però també podem dir-ho a l'inrevés: quan la família s'allunya de Crist i de la seva Església, es desdibuixa en aquelles característiques que li són més pròpies. La família és un bé per a l'Església, l'Església és un bé per a la família. L'Església, família de famílies, necessita la família. La família, comunitat de vida i d'amor, necessita la font de l'amor i la vida que és Crist vivent en el si de l'Església, la seva esposa.

El missatge és, doncs, ben clar: Església –tots i cada un dels membres que sentiu la crida a ser portadors de l'Evangeli als vostres germans–, no tinguis por d'apropar-te a les famílies en les situacions concretes que estiguin vivint! En cada família hi ha una presència del Verb de Déu, vivint en el si d'una família humana. Família –tota família, lluny o prop de Crist, fins i tot en situació de dificultat o trencament–, no tinguis por d'apropar-te a escoltar l'anunci de l'amor de Déu que batega en el cor del cor de l'Església, que és Crist mateix!

